

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak küldendők.

Kéziratok nem adatkak vissza.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**
Kiadó- és laptulajdonos: **Weisz Márk.**

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Gondoskodjunk a népről!

Az irás ugyan azt mondja, hogy nem csupán kenyérrel él az ember, hanem minden igével, mely az Ur szájából jön. A mi anyagi korunk azonban az Ur ígéje helyett kenyeret akar enni és a lelki dolgokat is csak annyiban és annyira becsüli, a mennyiben és a mennyire azok anyagi hasznot, vagyis kenyeret nyújtanak.

Évvel azonban nem azt akarom mondani, mintha a lelki dolgok végkép elvesztették volna értéküket és nem kellene velük foglalkoznunk: hanem csak azt, hogy ezen végső időkben a lelki dolgok iránt sokaknak szívében meghűlt a szeretet. A lélek üdve helyett a testről való gondoskodás lépett előtérbe és a létért való küzdelem annyira leköti és elfoglalja a társadalmat, hogy az elől ma nem lehet kitérni.

A létért való küzdelem, a kenyérkereset üzi, hajtja ma az emberiség millióit. Elhagyatja velük hazájukat és viszi őket a tengereken keresztül idegen országokba, a hol jobb sorsot, könnyebb megélhetést és nagyobb darab kenyeret reménylenek. S ha e remények szétfoszlanak, mint a pára, tört kebelvel visszatérnek oda, honnét el-

indultak, a szülőföldre, az elhagyott hazába, mely a bánat, a csalódás és keserűség napjaiban édesebb enyhet ad az idegen földnél.

S mikor így háborog s mint valami örvény kavargó az emberiség a létfentartás küzdelmében, hazánk sajtoja, a hírlapok, szinte negédes könnyelműséggel röpitik oda a hűtlenség vádját a kibujdosottak fejéhez s mert nem foglalkoznak a nép bajaival, azért nem is látják be, hogy legtöbb honfitársunkat nem a haza iránt való hűtlenség, hanem a kenyérért való küzdelem, a létfentartás és a kétségbeesés sodorja ki az ismeretlent, idegen földre. Ha meg tudna idehaza élni, nem hagyná el hazáját, de a nép hazánkban olyan árva gyermek, a kinek nincsen gondviselő dajkája.

Ez az oka, hogy a kitől jó szót hall, a kiről tapasztalja, hogy ügyesbajos dolgaival szívesen és előszeretettel foglalkozik, azt bizalmával ajándékozza meg és lelkének, szeretetének egész melegségével ragaszkodik hozzá. És ezt annál több joggal teszi, mert a nép gondozása körül nagy mulasztások terhelik az államot és a társadalmat egyiránt.

Az állam csak arról gondoskodott eddig, hogy a nép megfizesse, ha másképp nem, végrehajtások által, kirótt adóját: de arra nem volt

gondja, hogy ennek az adózó népnek, mely vérevel és veritékével szolgálja a hazát, télen-nyáron legyen kenyere és munkája. Sőt eddig avval sem törődött, ha a nép kenyér és munka hiányában idegen földre bujdosott.

Osztályokra szaggatott és cimkórságban szenvedő társadalmunktól pedig mi egyebet tapasztalt köznépünk, mint az *odi profanum vulgus et arceo*, a gyűlölet és megvetés elvének az alkalmazását. Ahol adózni, katonáskodni, veritékes munkát kell végezni, azt mondják: állj elő paraszt! ez neked való foglalkozás. De a hol jólétről, előnyökről, jogról, igazságról és kenyerről van szó, az a kiáltás hangzik: pusztulj paraszt! neked ezekhez semmi közöd.

Most az a nyomor, mely az édes honi földről elűzte honfitársainkat ezrével, százezrével az idegen világ-részekbe, visszahajtja és előhözza őket ugyancsak ezrével, százezrével az édes honi földre. Amerikában nagy fordulat állott be. Nincs pénz. Nem bírnak a gyárak dolgoztatni s ezrével és ezrével bocsátják szélnek munkásaikat, kik kenyér és munkahiányában kénytelenek az elhagyott ősi hazába megtérni.

Elérkezett tehát a legjobb alkalom arra, hogy pótoljuk mulasztásainkat, gondoskodjunk a népről,

T Á R C A.

Minek nevezelek?

Irta ZELENKANÉ és fölvasta a Jótékony nőegylet nov. 30-án tartott estélyén.

Minek nevezelek, hatalmas ura időknek, szíveknek, virágoknak, kertészeknek, termeknek, szabóknak, kereskedőknek, boldogságoknak, röpke örömeknek, kacagásoknak, apák tárcáinak, anyák reményeinek és leányok titkos fohászáinak.

Oh, hatalmas ur. hallgasd meg ez utóbbiakat! — Egy ártatlan leányka szívből eredő fohászában egy világ rejlik; egy szép, tiszta és nemes világ, mely teljesen különbözik a huszadik század prózai általánosságától.

Császárnak mondjalak-e, ki jön, lát és győz?

Királynak-e, mint aki fényesebb koronát, hatalmasabb pálcát, ékeesebb köntöst visel a világ minden monarkájánál?

Hercegnek-e? — Ezt a címet hagyjuk meg az olasz városok elcsépelet farsangi őrlőngéseik vezetőjének. — Ne bitoroljunk semmi idegent.

Jupiternek, ki a szerelem villámaival millió szívekbe sújtja szemkápráztató csillogás-villogással? Mely sújtás az én óhálom szerint kivétel nélkül boldogító legyen.

A vak kis Amor vagy talán, ki e virágos, ingerlő világot mozgatja, titkon

szegfü vagy rózsza mögé rejtőzve apró szolgáltnak légiójával, hogy az ifju. (néha idősebb) szívekbe löjje nyilacskaát?

Minek nevezelek, édes Karnevál? Jó magyar farsangnak-e, mely ropogós, kicsapongó kedvét valahonnan Azsiából — (a tudósok most keresik bölcsőjét) — hozta és elegyítette a nyugoti routine csillapító hatalmával, melynek jóízűs méri az utat?

Hisz Petőfi sem tudta egy alkalommal, minek neveze imádotját; — hogyan tudjam én, hogy minek nevezzem az esztendő ezen iwadandó szakát, mely a mámak, apák, nénik és bácsik arcára is örömpirt hint; — még a morgósokéra is vig mosolyt csal?

És mily szerencse, hogy az irigyek, epések és fősvények szíves háttérül szolgálják arra, hogy az ellentét által örömmünk jobban ki legyen emelve!

Bizony mondhatom, hogy élvezettel nézem a sok lejtő, deli párt! szinte megifjodom tőle. — Itt szenvedélyes ifju egy szendét ragad keringőbe; ott tüzi őlpattant leányt komoly alak vezet; amott szenvedélyes szavakat sug daliás farsú a piruló leány. Itt meg szép özvegynék hódol egy gavallér.

Oh, ha én ezt mind leirhatnám! És a vig fiatal asszonyok sora férjeikkel, kik jókat fordulva cseppet sem állanak hátrább a Hymen még nem ismerő, ifju világnál. Az a kacagás! az az élet! Ha a pajkos

társaság egy szellemes tagja élcet mond, az a kapkodás utána!

A másik meg jobbat mond. Nini, hisz ez szellemtáncverseny!

Jaj, e táncba nem elegyedem; ne-hogy szellemil ábaimat szegyen érje. Itt azé a dicsőség, ki a legbolondabbat mondja; Shakespeare pedig azt állítja, hogy az ilyen bolondsághoz sok ész kell.

A buffet sem megvetendő. Itt-ott egyesek élvezik és üdülnek attól, amit nyujt. De lám, egyszerre az egész közönség ellenséges armadiaként özönl el azt: pusztításai által boldoggá teszi az élelmes vendéglist, cukrászt. Farsangkor még a pusztítás is áldás.

Örüljete hát fiatalok és öregek a jövő Karneválnak s neveztétek azt kikeletnek, vagy egy rózsának, melyet a mi öreg Istenünk minden újévkor ledob határtalan jóságában a szenvedő emberiség közé... Neveztétek őt, ki-ki szíve szerint a legkedvesebb névvel, csak örüljete neki. Hisz a magasból jó, hol örülnek az örövendőknek.

Tehát nem tudtam rájönni, hogy minek nevezelek, óh Karnevál?...

Annyi bizonyos, hogy, ha még egyszer a világra jövök, mindig ifju, szép, vidám és szellemes leszek. Akkor megmondom, a Karnevál legszebb nevét is,

2. oldal

hogy munkája után kenyérhez juthasson és ne legyen kénytelen többé kereset hiányában e drága hont elhagyni.

Tegye meg e tekintetben az állam és társadalom kötelességét egyiránt, mert mind a kettőnek föladata a népről gondoskodni. Mindent az államtól reményelni nem lehet, sőt nem is szabad, mert a társadalom a maga egészében csak oly hatalmas szervezet, mint az állam.

Annyi bizonyos, hogy gyári munkával és jótékony célu ünnepélyek rendezésével nem fogunk a bajon gyökeresen segíteni; mert e kérdésben nem ideig-óráig való segítségről, hanem állandó foglalkozásról, biztos kenyérkeresetről van szó. Ehhez pedig csak akkor és úgy tudjuk juttatni a népet, ha közös akciót indítanak a kormány, a vármegyék és községek arra, hogy a községek, hosszú lejáratu szerződés mellett, bérbe vegyék a latifundiákokat, vagyis a nagybirtokokat a földes uraktól és parcellázzák a nép közt és tapasztalni fogják, hogy mihelyt a nép ily bérletek által földhöz és megélhetéshez jut, megszünik kivándorolni Amerikába.

Kiváltképen érdekükben áll ily bérletekbe bocsátkozni a csongrádmegyei községeknek, miután itt sok a nép, nagy birtok is van bőven s ha a kormány kellő támogatásban részesíti a mozgalmat, sikerre is vezet, mert avval a nagy birtokosok is nyernek, ha apró bérletekben birtokaikat a nép között parcellázzák, mivel a kisbérlet jobban megműveli és inkább javítja a talajt, mint a nagybérlet, ki arra a bérlet terjedelménél fogva képtelen.

Ragadjuk meg tehát az alkalmat és szervezzük e cél elérésére vármegyénk községeit! Aztán pedig vezessünk egy monstre-deputációt a kormány elé, melyre hiszem, önként vállalkoznak a nép

kiválóbbjai, és tegyünk kísérletet a kivándorlás megszüntetésének ezen leghatékonyabb eszköze életbeléptetésére.

Hegyi Antal.

— **A cigányügy rendezése.** A szegedi cigányper tárgyalása napnál világosabban kiténtette, hogy a közbiztonságot veszélyeztető kóborcigányokat valami utómódon meg kell rendszabályozni, mert különben vakmerő csínyekkel állandó veszedelmére lesznek a társadalomnak. Ezek a bűnváddal terhelt cigányok, a mióta letelepedtek Csongrádon, hiányával vannak minden keresetforrásnak, bár egyik-másik lókereskedőnek, vagy kovácsnak, kolompárnak vallotta magát; holott az igazi foglalkozásuk, mint a keresztény gőzmalomnál megtörtént véres eset bizonyítja, egészen más téren mozog. Találni kell azért módot és eszközt a kormányhoz és a törvényhozásnak arra, hogy ezt a veszedelmes fajt, mely rossz tulajdonaival a cigányság közül is kiválik, rendes életfoglalkozáshoz s ez által tisztességes kenyérkeresethez szoktassa. Mert hogy erre a cigányfaj is alkalmas, példát látnak rá a utribeli cigányaink életében, kik zenélés, tapasztás, kolompár s egyéb kézi munka által meg tudják keresni kenyerüket s nincs a társadalmi rendnek velük semmi baja. Ha, mint hangoztatták a védők, a szegedi tárgyaláson, a kóborcigány is ember, akkor éljen emberhez illő módon a maga keresményéből, ne pedig tolvajlás és rablásból. Ennek a kérdésnek a megoldását várjuk tehát attól a kezdeményezéstől, melynek terveivel ez idő szerint foglalkozik a belügyminister, a cigányügy rendezése tárgyában.

A gyilkossági pümpör tanulságai.

Egy percig sem kételkedhetünk abban, hogy az igazi tettesek azok, akiket a csendőrök elűgtak.

Most a felmentő elsőfoku ítélet tanulságai még inkább megerősítenek ebben a hitünkben. De azt sem tagadjuk, hogy

az egész vizsgálat, sőt már a nyomozás annyira primitív sőt gyenge volt a bizonyító anyag kikutatása tekintetében, hogy a vizsgálat kiegészítését kellett volna elrendelni, mert bizonyítékot lehet beszerezni, csak Luckó Lajost, csongrádi tuvarost, vagy az orosházi egyik korcsmárost kell megkérdezni, majd nyomra vezetnek azok. S ha kutatnak, fűrkésznek és vizsgálják.

De minket nem ez az ítélet érdekel, hanem az, hogy a közbiztonság állapota ezután még szomorubbak lesznek Csongrádon, mert a vármegye törvényhatósága hét év óta rendszeresen bedugja füleit a csongrádi járás főszolgabírói hivatalának indokolt feltörlesztési előtt, és épúgy szóra nem méltatja Csongrád község képviselőtestületének kérelmeit, mikor 7 év óta rimánkodva kéri a vármegyét, hogy mint a dorozsmai járásban, úgy itt is szervezen még egy szolgabírói állást a rendőrhatalósági teendőik ellátására.

De nemcsak ez lenne itt szükséges, hanem az is feltétlenül megsürgendő lenne, hogy a rendőri teendőik ellátását a csendőrség venné át, a nyomozásokat pedig ezentul ne a csendőrség, hanem a nyomozó rendőrhatalóság, a szolgabírói hivatal arra kirendelt bírja teljesítse.

Maga a károsult Keresztény gőzmalom részvénytársaság is ép oly nem törődőmóséggel viseltetik alkalmazottainak közbiztonsága és faanyagának, épületeinek tűzbiztonsága iránt, mintha nem is az ő kasszáját rabolták volna ki, s nem is az ő örét gyilkolták volna meg ezelőtt pár hónappal.

Mit szóljunk ehhez? Pedig a gépek éjjel is dolgoznak s egy villanytelep beállítását ez a gyár is megbírná, mint az Eszes cég telepe.

Hát bámulom csakugyan, hogy miként meri a részvénytársaság pokoli sötétségben tartani óriási telepét, pénztárait, személyzetét, épületeit, jóságait?

Én amerre jártam, Felső-Magyarországon, és Osztrák-Lengyelországban, ahol fűrészgár, gőzmalom és fatelep van, ott mindenütt világítva van éjjel a telep.

Ezen névvel nevezett időszaknak kell az elsőnek lenni, és a főnek az esztendőben.

Arra tehát minden kalendáriomesináló kész lehet, hogy majdan így kell az évszakokat jeleznie: Karneval (ide jó a szép név), tavasz, nyár, ősz. Tél sohasem lesz.

Te meg, — piros kis lány, — jól vigyázz, ha a kedves évszakban be találna hozzád kopogtatni Hymen ur. Csakis úgy nyiss neki ajtót, ha a valódi Amor kíséretében jelenik meg s a te szivecskéd fejecskéddel egyetértve dobog eléje. Másként halavány, szomorú asszony válik belőled. Ilven pedig már sok van, ... ne szaporítsd számukat.

Renitens feleség.

Irta: PRÉM JÓZSEF.

(Folytatás és vége.)

II.

Még aznap elindult a háromszáz vitéz, élén a férj is meg a kapitány is Dévára.

A csábos menyecske vigan élte ott világát és nem is álmolta, hogy második ura, a kire ráunt, ily érdekessé akarja magát tenni előtte. Bolond egy gondolat, hogy karddal, háborúval szerezte őt vissza magának!

Éjjel toppant a vár alá a különös csapat.

Fönn a hegyen, a hol az erősség állt, sötét minden: de az alsó kastély ablakai fényesebbek. Persze, ott mulatoz a szép asszony, nekiváló társaságban... Ott mosolyg rá mindenkire...

Es a haragos férj szívében a bosszu gyilkos indulata háborgott.

— Megállj! kiáltotta csapatjának.

— De tán közelebb mennénk, — vélekedett vitéz Antalffy Gáspár.

Aztán összedugta fejét férj és kapitány, hogy merről kezdjék a feleség lakhelyének ostromát.

Egyszerre éles harangcsöngés, szagatók, vészt jelentő bongás sivitott át a nyári éjen... Alig hangzott el a harmadik csöngés... és ihol ni, az alsó kastély minden ablaka hirtelen elsötétült.

— Mi történt? riadt föl a férj.

— Vártak bennünket! sugta a kapitány.

De nem látták, amint a kastély hátsó ajtaján kisurran egy fehér lenge női alak, karcu és könnyed. Haja fölbotva, tekintete elszánt... Így siet föl a hegyi ösvényen, az erősségbe... nyomában egy pár szolga... Néhány perc múlva már ott állt a lőrések előtt. Csak ezeket akarta elérni Széchy Mária. Mert ő volt, a feleség...

— Értem jöttél? kiáltotta lefelé az éjbe, a csillagos a holdas éjbe... Rám akarod kényszeríteni a boldogságot, amit sohasem adhattál? Hát ez a válasza, ni:

És sortüzet adott a fegyveres szerelemmel ostromló férj csapatára!

Csak úgy ropogott a puska, karabély és durrogott a mozsár, meg a kölyökágyu.

— Hah, aki áldója van! — rikkant föl a kapitány, amint egy golyó átlukasztotta a fővegét. Ez aztán a menyecske!

Egy órahosszat tartott a tüzelés. Összecsődült Déva egész környékének népe. A városból fáklás emberek sereglettek össze. A bíró az egész magisztrátus élén közeledett. Kacagott az egész mindenség ezen a komédián.

Es Rozsályi Kun István toporzékkolt, amint látta, hogy háromszáz vitéz lassan, szépszerivel elszelel... Szólitgatta vitéz Antalffy Gáspárt, de a vérbeli atyafi nem felelt... Csak nagykésőre ugratott melléje a lovával.

— Asszony ellen hadakozunk? Jobb lesz, ha szépszerivel odébb állunk, István. Nem akarok életem végéig csuffá lenni... Megyek is.

Es elvágtatott. Rozsályig meg sem állt. A férj, az pedig követte... Előbb azonban a kastély minden ablakán belőtt, hogy az üvegcserep csakugy csörömpölt.

— Hadd legyen emléke a látogatásomnak!

Gunyos hahótát hallott egész hazáig s másnap már a fiskálist hívatta...

Itt az örök sötétség borult rá a lelkere és inkább kiteszik annak alkalmazottait, hogy a szegény ör sorsára jusson.

De ez csak a kezdet. — Majd visszajön még a régi boldog idő, úgy látom a rendészeti állapotokból, hogy a rablóvilág újra feltámad a legsötétebb Csongrádon.

Épen most hallok, hogy a múlt héten vasárnap éjjel a keresztény gőzmalom udvarára és még két Piroska városi ház udvarára rablók törtek be, egy kocsival, hogy egy pár hizó sertést elemeljenek, de vállalatuk nem sikerült, mert a sertések lármája a házbelleket mind a három helyen felébresztette.

No de — ami késik, nem mulik.

Dr. Hollósy.

UJDONSÁGOK.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága f. hó 9-én, hétfőn délelőtt 10 órakor tartja a havi rendes ülését, a vármegye-ház kis-terében.

— **Huszezer korona eldobva.** Regi történet, mely mindig igaz marad Magyarországon, hogy ebben a Kánaánban ipar nélkül koldus nép tanyáz, szegény, elmaradt községekben — holott a természet pazarul osztogatja kincseit, de nincs aki felismerje és értékesítéskön fáradozzék. Itt van pl. a 300 holdas holt Tisza fenékmeder, a Bodor-sziget, amelyen a vén fák kitermelése után remek nemes füztelep lehetne, a kosárfonáshoz, s az itteni szőlőszállításához nem kellene máshonnan hozatni kosarakat. De persze itt szó sincs arról, hogy a községben egy hordógyár vagy szalmafonó, kosárfonó gyári szövetkezet létesüljön, s még a selyemfonógyártól is megtagadták az előfeltételül kért 2 hold faiskolai területet. Ha más község határában lenne a Bodor-sziget a 300 holdas, holt tiszai őstalaj, nem késnének ezeket felhasználni a város előhaladására, a nép felsegítésére, itt azonban hallani sem akarnak ezekről, a minthogy a latifundiumok bérletei sem kellett nekik. De hát volna még több ilyen dolog is, a minek hasznát nem látják. Itt van pl. a hajóhidtól a szőlőkig terjedő sűrű erdő, a melynek fát vagy ellopják, vagy elkorhad, vagy a fiatal hájtásait a kecskék elpusztítják, holott ezen az 5 kilométer területen legalább 10 ezer ölfát lehetne kitermelni, amelynek értékével lehetne akár a piacot kiburkolni, akár egyéb üdvöset alkotni. De ha egyéb haszna se lenne, hát az bizonyos, hogy a tűzifa drágaságát mérsékelné és néhány száz hold területet nyerne a város nemes füz terület beültetésére, amelynek ma nagyobb értéke van, mint a lucernával beültetett területnek. Így aztán ez a 20 ezer korona értékű fa is ott rothad, ott pusztul. Dr. Hollósy.

— **Ujtás a gimnáziumokban.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a honvédelmi miniszterrel egyetértve az országban tizenkét középiskolát jelölt ki, amelyekben a tanulók a VII. és VIII. osztályokban katonai kiképzést nyernek. Ezzel mint egy kísérletet akarnak tenni, hogy ez a rendszer bevál-e. Kiképezetnek a katonai fegyverkezelés és céllövészetben. A kiképzést mindenhol a tornatanárra bízzák ahol katonaság van, egy tiszt felügyelete alatt. A tanév végével az igazgató a kiképzés eredményéről véleményes jelentést tartozik pedagógiai szempontból tenni a közoktatásügyi és honvédelmi kormányoknak.

— **Tűzzel-vassal** nem Szudánban, mint a híres afrikai utazó tette meg utját, hanem Csongrádon hajtják az adót. Nem elég, hogy olyik adófizető adójának nagy

részét kifizeti, az utolsó fillérig meg az adófoglalás. Alig mentek el a végrehajtók, már ismét kopogtatnak. Mintha katona kommandóra menne minden. Holló Adolf idejében is hajtották, mert kellett, az adót, de bizonyos humanizmus vegyült az adóbehajtásba. Nem lehetne ezen segíteni?

— **A közös ezredek új egyenruhája.** A közös gyalogezredek új uniformisára nézve már szét ment az értesítés az ezredparancsnokságokhoz. E szerint 1908. május elején eltűnik a magyar nadrág és a bakancs a magyarországi gyalogezredekéből is. Az új uniformis a vadászrezredekéhez hasonló levegőszínű pantalló és vaffenrokkból fog állani. A bakancs helyett cipőt és kamáslit kapnak a híres magyar bakák, a vaffenrokkon levő ugynevezett medvekörmek, ami a magyar ezredek kitüntetése volt, elveszttek. Az új egyenruhán zsinórozás egyáltalán nem lesz és a csákó azonos színű lesz az uniformis színével.

— **Az új vízi beruházások.** A földmívelésügyi minisztériumban Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter elnöklésével értekezlet volt az új vízi beruházások tárgyában, melyekkel a folyók hajózhatósága szabályozását célozzák. A tárgyalás anyaga: az országos vízipitési igazgatóság által elkészített és a vízügyi nagy tanács által már letárgyalt terv volt. Maga a miniszter ismertette az egész tervezetet, mire élénk eszmecsere indult meg, melynek során a felszólalók a tervezetet helyeselték és egyes pótlásokat és kiegészítéseket hoztak javaslatba. A miniszter megígérte, hogy az elhangzott tanácsokat és észrevételeket komoly megfontolás tárgyává teszi és azon lesz, hogy egyesek aggodalmait a megfelelő végleges intézkedésekkel eloszlatassanak.

— **Kincsek a szeri pusztán.** Várhelyi József Szeged rókusai plébánoshoz egy csanyteleki kovácmester levelet írt, amelyben azt mondja, hogy van neki egy barátja aki bele lát a föld mélyébe és tudja azt, hogy a szeri pusztán, az Árpád-émlék tövében kincsek vannak. Azt kéri a nevezett plébánosától a csanyi kovács, hogy a pusztaszeri Árpád-egyesület elnökének nevét írta meg neki, akitől engedélyt akar kérni, hogy az Árpád-émlék körül többemagával ásásokat végezhesen, megkeresendő az ősmagyarok drágaságait. A levél, ortografice is így hangzik:

»Főtisztelendő szent atyám!

Egy kis kérelemmel fordulok főtisztelendő urhoz, eszt akarnám megtudni hogy a pusztaszeri Árpád egyesületnek ki az elnöke abu a célbul, hogy megengednéke az ott levő kertbe a szobor körül hogy az ásásokkal végeznék többemagával mert ami ót rejtek hejek vannak aszt kevesen tnyák például ót a pince és még más rejtek azért kérem ha megengednéke mert van it ojan ember a ki bele lát a föld méjibe mikor az emlék ünnepe vót jelen vótam és is meghalgotam a mise szolgálatot akor akarta főtisztelendő urnak eszt megmondani de nem jutotam közel hozá nagyon kérem tudósicson efelől mihamaráb — Isten véle Nevem Baly József kovács mester csanyteleken

És hogy ha sikerül a töbi megbeszélés véget majd lemenék közszpontra fő Tisztelendő urhoz kérem ha megkapja tudósicson efelől Algya Isten."

— **Fegyház után felmentés.** Fái Eleket és atyját nem régen ítélte el a szegedi kir. törvényszék több évi fegyházra Cseh Illés agyonlövéséért. Az elítéltek perújításért folyamodtak s a hét folyamán Dr. Huszár védő ügyvéd ügyes érvelése után az esküdtek kimondották a »nem

bűnöst«. Az indokolás kiemeli a jogos önvédelem esetét.

— **Vásár.** Tegnap kezdődött s ma folytatódik a vásár. A hagyományos eső most is megérkezett s tegnap az állatvásárban laanya volt a kereslet. A ma tartandó gyalogvásár se lesz sokkal különb.

— **A Schwartz Ede és társa** szücs-mesterek tulajdali hirdetésükre felhívjuk t. közönségünk figyelmét.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem okvetlenül kell. Ha e néyre „Réthy“ figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti Pemetefü-cukorkát kapunk 60 fillérrért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hurutos bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „Réthy“ név.

— **Természetes, folyékony, vegyileg legtisztább szénsavat** a világhírű buziásfürdői természetes szénsav forrásokból szállítanak a kartellen kívüli Muschong-Buziásfürdői szénsavművek. Ipari célokra szükségelt nagyobb mennyiségek biztosítása már most ajánlatos.

— „Az államügyész kedvese“ a címe a Röttig Gusztáv és Fia cég Sopron, kiadásában megjelenő rendkívül érdekesítő Sherlock Holmes detektiv-regények IV. füzetének. — Ezen valóban megtörtént bűnesetből meggyőződhetünk arról, hogy ha egyszer a megtévesztett nő lélek a bűn örvényébe jutott, abból többé nem képes kiszabadulni és fokról-fokra sülyed. — Ezen füzet egy érdekes díjrejtvényt tartalmaz, amely a különben is óriási érdeklődést még csak fokozni van hivatva. A regényfüzetek kaphatók minden könyv- és papírkereskedőnél, vagy a kiadó cégnél Sopronban.

Nyílt kérelem.

Az Amerikából visszavándorló munkások munkát és földet keresnek. Csongrádnak módjában állott volna lépéseket tenni egy selyemfonó gyár létesítése és a Pallavicini, valamint a felgyői latifundium bérlete iránt. Mind a két dolgot megakadályozták. Kérjük az előjáróságot, vegye újra kezébe ezt a két ügyet, a míg nem késő.

Köhögés!

Aki az egészségét szereti, az megóvjá.

5245 hiteles bizonylatok bizonyítják a segélyt hozó eredményt.

Kaiser-féle MELL-KARAMELLÁKRA

a három hárszáról.

Orvosilag kipróbálva és ajánlva köhögés, rekedtség, katarus, elnyálkásodás, görcs és számarhurutos bántalmaknál.

Egy csomag 20 fill. Egy üveg 80 fill.

Csongrádon kapható: Wiesner Lajos, Balkányi Lajos és Barna Henrik urak gyógyszerüzeteiben.

21 féle, városunk főbb épületeit ábrázoló gyönyörű kivitelű képes levelező lap érkezett Weisz Márk könyvkereskedésébe.

845. és 1015/1907. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhirre teszi, hogy a csongrádi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 427/5. Sp. 559/4. sz. végzése folytán Dr. Grósz Arnold ügyvéd által képviselt Csográd városi takarékpénztár és Lévai Gyula felperesek részére Nyiri Gyula és neje alperesek ellen 600 és 160 korona tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 2979 K.-ra becsült ingóságokra a csongrádi kir. bíróság 1907. V. 427/5—559/4. számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperesek lakásán Csongrádon leendő megtartására határidőül 1907. évi dec. hó 14. napjának délelőtti 9 órája kitűzetik, amikor a bíróság lefoglalt butorok, s egyéb ingóságok a legtöbbet igérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtható követelést megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött-nél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Csongrádon, 1907. november 30.

R. Papp István,
kir. bir. végrehajtó.

962/1907. vh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a szegedi kir. törvényszéknek 1907. évi 19751. V. számú végzése következtében dr. Grósz Arnold ügyvéd által képviselt Sicherman és Hochstädter cég javára Oláh Lajos ellen 218 kor. 06 fill. s jár. erejéig 1907. évi október hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2044 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírósnak 1907-ik évi V. 552/1. számú végzése folytán 218 kor. 06 fill. tőkekövetelés, ennek 1907. évi augusztus hó 22. napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen 58 kor. 26 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedett üzletében, Csongrádon leendő megtartására 1907-ik évi december hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzései hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon, 1907. november hó 24. napján.

R. Papp István,
kir. bir. végrehajtó.

Kanári madarak kitűnő hangfutamokkal, a legujabb módszer szerint betanítva, karácsonyi ajándéknak a legalkalmasabb. — Darabja 5, 6, 7 frt. Nöstényke 1 frt. Kapható nagy választékban

Gyánti Józsefnél.

Eladó birtok.

Pirton (kiskunhalasi határban) vasut mellett levő Nagy Dezső-féle birtok eladó. A birtok áll: 1. 45 magyar hold szőlő-, 40 hold udvar, (urilak és egyéb gazd. épületekkel), kert-, gyümölcsös-, fenyő és akác erdő- és szántóból egy tagban, melynek ára 85.000 korona. 2. Továbbá szántó, kaszáló, nádas és halastó 330 hold hold szintén egy tagban, ennek ára 145.000 korona. Együttesen mind két rész, mely egy birtoktestet képez, megvehető 220.000 koronáért. Van végül a dávidi részen egy tagban 133 hold szántó és szőlőnek való legelő ára 40.000 korona. Fele vételárig fennálló kölesönök vállalhatók át. Ezen birtok többek által felparcellázva is megvehető. Parcellázás kész. Helyszínen megtekinthető. Bővebbet Gauzer Ödön Kalocsa.

976/1907. vrg. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a szegedi kir. törvényszéknek 1907. évi 19159/V. számú végzése következtében Dr. Grósz Arnold ügyvéd által képviselt Szendrői László javára Buzder L. Sándor ellen 1200 Kor. s jár. erejéig 1907. évi okt. hó 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 3090 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, sertések, juhok és gazdasági eszközök nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csongrádi kir. járásbírósnak 1907. évi V. 533/2. számú végzése folytán 1200 korona tőkekövetelés, és eddig összesen 245 korona 41 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedett tanyai lakásán Csongrádon leendő megtartására 1907. évi december hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kész-

pénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csongrádon, 1907. november 30. napján.

R. Papp István

kir. bir. végrehajtó.

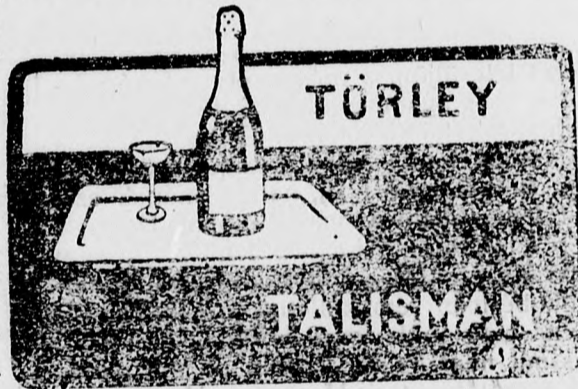
Közhíggés, reklámság és hurut ellen nincs jobb a

Réthy-féle pemetetű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el.

Nagy szörmeáru vásár!

Van szerencsénk a Csongrád és vidéke t. közönségét értesíteni, hogy a **mai december 8-iki országos vásár** alkalmával a volt **Horváth-féle borbély üzlethelyiségben**, Bagossy József mellett

szücs- és szörmeáru raktárunk

legdivatosabb és legszebb darabjait árusítani fogjuk.

Főleg felhívjuk a közönség figyelmét

női szörme-kabátjainkra,
a boákra és muffokra,

melyek nagy választékából válogathat.

Tisztelettel

Schwartz Ede és Társa

szücsmesterek Budapestről.

(Dohány-utca 20.)

Utánrendeléseket a budapesti üzletünkben készséggel elfogadjunk.